

SMRŽICKÝ

zpravodaj

4. ročník

č. 4 / prosinec 2015

www.smrzice.cz

V pátek 23. října pozval Spolek rodičů při MŠ ve spolupráci s obcí malé i velké Smržičáky do parku na tradiční soutěž o nejhezčí dýni.

Z více než tří desítek dýní nebo jejich sestav jednoznačně vyhráli „včelí medvídci“, které do soutěže přihlásily děti z mateřské školy.

Na počest nejvýznamnějšího smržického rodáka Jakuba Kresy se v pátek 9. října uskutečnil z iniciativy prof. Aleše Lebedy odborný seminář.

O tři týdny později, v pátek 30. října, pozval prof. Aleš Lebeda smržické občany na přednášku a besedu o životě Jakuba Kresy.

V pátek 13. listopadu uspořádala obec tradiční lampionový průvod k uctění dvou významných dnů naší státnosti – 28. října a 17. listopadu.

Dlouhý průvod došel z centra obce k pomníku padlých na místním hřbitově. Po položení věnce a proslovu si všichni zazpívali státní hymnu.

Obsah

- 2 Slovo starostky
Ing. Hana Lebedová
- 3 Informace z matriky
Radka Odvářková
- 5 Kulturně-sportovní komise
Irena Laurenčíková
- 7 Smržický rodák Jakub Kresa
Eva Křístková, prof. Aleš Lebeda
- 17 Recenze publikace o J. Kresovi
Prof. PhDr. PaedDr. Pavel Marek Ph.D.
- 19 Základní škola Smržice
Mgr. Marie Zoubalová
- 18 TJ Sokol Smržice
Irena Laurenčíková
- 22 Spolek rodičů při MŠ
Ing. Pavla Slezáčková
- 25 Klub českých turistů Smržice
Zdeněk Balcařík
- 26 TJ Sokol Smržice
Irena Laurenčíková
- 30 Český zahrádkářský svaz Smržice
Jaroslava Smičková
- 32 Myslivecký spolek Smržice
Miroslav Herman
- 33 Firma Semo a.s. a firma Laski s.r.o.
Ing. Jan Prášil, Kristýna Klíčová
- 36 Slovo šéfredaktora
Zdeněk Balcařík

Za původnost a věcnou správnost příspěvků odpovídají jejich autoři. Názory vyjádřené v článcích nemusejí být totožné s názorem vydavatele a redakční rady.

Informace z matriky (str. 3-4)

Kulturně - sportovní komise (str. 5-6)

Komise životního prostředí (str. 7-16)

Spolek rodičů při MŠ (str. 22-24)

„Nekončící podzim“

(slovo starostky)

Vážení spoluobčané,

dovolte mi stručné připomenutí smržických událostí, které nás potkaly nejen v závěru tohoto roku.

Jistě historicky významnou událostí, bylo připomenutí si výročí 300 let od úmrtí Jakuba Kresy, smržického rodáka a matematika 17. století. K této příležitosti byla obnovena pamětní deska na jeho rodném domě a vydána publikace o jeho životě a mimořádném společenském významu.

Záležitost, která zatím zdárně pokračuje, je záměr výstavby nové školky. Bylo vydáno stavební povolení a je zaregistrována žádost o dotaci na její výstavbu. Pokračuje i příprava na opravu druhé budovy základní školy tak, aby i na tuto stavební akci mohlo být požádáno o dotaci.

Obecní úřad zajistil projektovou dokumentaci a stavební povolení pro domovní kanalizační přípojky. Mnozí z vás využili jednoduchých podmínek sjednaných s provozovatelem kanalizace a uskutečnili napojení svých rodinných domů na nově vybudovanou hloubkovou kanalizaci. Přispěli tak ke zdárnému závěrečnému vyhodnocení celé akce, které bylo zasláno poskytovateli dotace, Státnímu fondu životního prostředí.

Pro zkvalitnění údržby veřejných ploch a zeleně v obci byl pořízen nový traktor a v současné době také otočná radlice a kartáč na sněh, určené k zimní údržbě komunikací, především chodníků.

K využití rostlinného odpadu slouží nově pořízené kompostéry umístěné na většině zahrad v obci. Byla tím podpořena nutnost třídít co nejvíce odpadů vzniklých v obci.

Na podzim bylo provedeno vyčištění umělého trávníku na sportovním areálu a oprava budovy šaten pro fotbalisty. Občanům v ulici Mlýnská byla vybudována přístupová silnice k osmi rodinným domům.

Čas adventní, který nyní prožíváme, si zaslouží „zpomalení“ našeho každodenního snažení tak, abychom si tento čas prožili slavnostně naladěni, dopřáli si nevšední zážitky a příjemná setkání v rodinách, nebo třeba jen při procházkách po naší vánočně vyzdobené obci.

Vážení občané, přeji vám krásné a klidné Vánoce.

Ing. Hana Lebedová
starostka obce Smržice

Matrika

Životní jubilea oslavili tito občané:

František Puda	2.10.1940	Kobližnice 61	75 let
Vladimír Menšík	7.10.1935	Zákostelí 130	80 let
Věra Hornová	7.10.1940	Trávníky 402	75 let
Herwig Sitek	13.10.1940	Trávníky 381	75 let
Antonín Pospíšil	13.10.1945	Trávníky 317	70 let
Marie Beránková	16.11.1940	Družstevní 15	75 let
Vladislav Mrázek	27.11.1928	Příční 21	87 let
Josef Cveček	28.11.1945	Blíšťka 306	70 let
Marie Drčková	1.12.1928	Podhájí 182	87 let
Dobromila Krejčířiková	14.12.1922	Zákantí 151	93 let

Diamantová svatba

Manželům Františku a Růženě Klementovým jsme přišli gratulovat k jejich významnému životnímu jubileu 19. listopadu, přesně v den, kdy si před šedesáti roky řekli „ano“. Tehdy je oddával v kostele páter Antonín Pospíšil, a potom na obci profesor Ryšánek. Paní Růžena se s Františkem poznala, když ji ve škole doučoval matematiku.

Oba mluvili od malička hanácky a vydrželo jim to až dodnes. Celý život se oba věnovali hospodářství, pan Klement v roce 1959 přešel do zemědělského družstva ve Smržicích a po revoluci v roce 1989 se stal jeho předsedou.

Pan František Puda oslavil o prvním říjnovém víkendu 75. narozeniny. Pro čtyři desítky hostů, kteří mu přišli popřát, nachystal slivovici, bečku piva a něco dobrého. Už když dělal v OSP, byly jeho guláše a zabijačkové speciality vyhlášené. Jeho zásadou je, že nestačí, aby bylo jídlo dobré, ale musí také hezky vypadat. Pan

Puda pochází z Krasic a do Smržic se přistěhoval na přelomu století. Nejdřív se vyučil elektrikářem a od roku 1972 se stal plynářem. Tuto práci začal dělat hned po revoluci jako živnostník. Teď už si ale užívá důchodu.

Pan Josef Cveček oslavil v sobotu 28. listopadu sedmdesáté narozeniny. Narodil se ve Lhotě u Olešnice, kde jeho rodina žila od roku 1601 a dědeček s babičkou tam vedli hostinec a řeznictví.

Dva roky vojny v Prostějově způsobily, že zapustil kořeny v našem kraji. Ve Smržicích žije od roku 1993. Jeho největší zálibou je harmonika, na kterou hraje už od svých pěti let. V posledních letech se začal věnovat také řezbářství.

Ve čtvrtém čtvrtletí roku 2015 jsme se rozloučili s těmito občany:

Marie Kopečná (*1922) Podhájí 220, zemřela 13.11.2015 ve věku 93 let

Vlasta Musilová (*1925) Prostějovská 442, zemřela 16.11.2015 ve věku 90 let

Ludmila Kohoutková (*1933) Podhájí 219, zemřela 6.12.2015 ve věku 82 let

Miroslava Olšanská (*1923) Koupelky 171, zemřela 13.12.2015 ve věku 92 let

Radka Odvářková, matrikářka obce

Komise kulturně - sportovní

V pátek 13. listopadu uspořádala Obec Smržice a komise kulturně-sportovní tradiční lampionový průvod k uctění významných dnů československé historie (28. říjen - Den vzniku samostatného československého státu a 17. listopad - Den boje za svobodu a demokracii). Průvod dospělých a dětí s lampiony, v čele se státní vlajkou, vyšel od základní školy na místní hřbitov, kde byl položen věnec u pomníku padlých. Projev k významným dnům přednesla paní učitelka Jana Gulaková, která vyzdvihla mimo jiné důležitost výchovy dětí k vlastenectví.

Vyvrcholením vzpomínkové akce byl společný zpěv státní hymny. Na závěr byly dětem rozdány svíčky, které u pomníku padlých hned také zapálily.

Vánoční výzdoba ulic každoročně připomene blížící se období adventu. K jeho uvítání se sešli občané před základní školou, kde děti vystoupily s kulturním programem. Místostarosta obce poté společně s dětmi odpočítal vteřiny, které je dělily od rozsvícení velkého vánočního stromu. Letos poprvé

se do světélkujícího pláště oblékly i dva listnaté stromy před obecním úřadem a naproti pošty. Na závěr vstoupily mezi obecní děti a rozdaly voňavé perníčky. Horký punč a čaj, které uvařila pracovnice školní jídelny, se povedl a přišel vhod všem účastníkům této slavnosti.

První adventní neděle patřila tradiční vánoční výstavě. Vůně jehličí a zapalovaných svící příjemně ovanula návštěvníky, kteří překročili práh vyzdobené fary, kde si mohli prohlédnout výstavku keramických betlémů, svícňů a dalších vánočních předmětů, vyrobených žáky základní školy.

Nabídka adventních věnců, vánočních ozdob, drobných dárců, ozdobených perníčků, svící a květin byla bohatá a každý si mohl vybrat podle svého vkusu. Buď si zakoupit hotový předmět, nebo si odnést inspiraci pro vlastní tvorbu. Velký zájem byl o vánoční papírové hvězdičky, stromečky, svícínky z dílničky sester Karolínky a Klaudinky Všetickových, které spolu s rodiči vyrábí tyto ozdoby již měsíc před termínem výstavy. Výtěžek z prodeje věnovali své Základní škole ve Smržicích. Také hoši ze skautského oddílu si vyzkoušeli, jaké to je vytvořit, nabídnout a prodat svůj vlastní výrobek.

Irena Laurenčíková
předsedkyně komise

Připravujeme:

31.12. 2015	Silvestrovský šlapáček
6. 2. 2016	Obecní ples
26. 2. 2016	Videokronika „Smržice před dvaceti roky“
13. 3. 2016	Setkání se seniory

Pocta Jakubu Kresovi (1648 – 1715)

„Jakub Kresa - významný český jezuita, pedagog, matematik, diplomat a intelektuál 17. století“

Těmito přídomky lze stručně charakterizovat nejvýznamnějšího smržického rodáka, od jehož úmrtí letos uplynulo 300 let. A takový byl i název odborného semináře, který se na jeho počest uskutečnil 9. října letošního roku ve Smržicích.

Životní osudy Jakuba Kresy se pak podařilo detailně zmapovat panu profesoru Aleši Lebedovi. Z jeho článku (Lebeda A. 2015. Jakub Kresa a jeho životní pouť. pp. 41-66, Lebeda A. (ed) Jakub Kresa. Život a dílo významného českého matematika 17. století. Tiskárna Jola v. o. s. Kostelec na Hané) vybírám ta nejpodstatnější životopisná data.

Jakub Kresa se narodil 19. 7. 1648 ve Smržicích, kde jeho rodiče měli vlastní zemědělskou usedlost a hospodářství. Učitelé i rodina brzy rozpoznali Kresův mimořádný intelekt, a proto byl ve svých 12 či 13 letech poslán na studia na jezuitské gymnázium do Brna. Po ukončení studia ve věku 19 let si zažádal o přijetí do jezuitského řádu, řádu Tovaryšstva Ježíšova. Po gymnaziálních studiích v Brně působil krátce jako učitel na řádovém gymnáziu v Litoměřicích. V letech 1670-1673 studoval na pražské Univerzitě Karlo-Ferdinandově filozofii, kterou tehdy představovala logika, fyzika a metafyzika, v roce 1675-1676 pak studoval v pražském Klementinu matematiku. Po relativně krátkém jednoročním působení v Telči (1680-1681) byl J. Kresa povolán na jezuitskou univerzitu v Olomouci, kde byl v roce 1681 ustanoven univerzitním profesorem hebrejštiny a koncem roku 1681 byl promován doktorem filozofie. Působením na univerzitě v Olomouci si získal mimořádnou prestiž v akademickém světě, zejména pak v oblasti matematiky. To bylo také důvodem, že byl v roce 1685 povolán na Univerzitu Karlo-Ferdinandovu do Prahy jako profesor matematiky. Na Hromnice 2. února 1685 složil Kresa v Praze nejvyšší řádový slib, tzv. „professí“.

Již koncem 70. let 17. století, tedy ve věku kolem 30 let, patřil J. Kresa k intelektuální elitě nejen jezuitského řádu, ale celé tehdejší české společnosti a dostávalo se mu všeobecného a velkého uznání v kruzích vzdělanců nejen doma, ale i v zahraničí. Měl i mimořádné lingvistické schopnosti a znalosti, vedle češtiny ovládal plynně dalších deset jazyků (řečtinu, latinu, hebrejštinu, němčinu, italštinu, francouzštinu, španělštinu, katalánštinu, portugalštinu, angličtinu).

Kresovy mimořádné schopnosti vedly k tomu, že byl v roce 1686 povolán do Španělska jako univerzitní profesor matematiky na madridské univerzitě, resp. císařské koleji madridské univerzity (Reales Estudios del Colegio Imperial). V roce 1688 byl J. Kresa povolán z Madridu do starého přístavního města Cádizu v jihozápadním Španělsku, aby zde na královské námořní škole resp. akademii (Colegio de Pilotos de los Mares de Levante y Poniente) vyučoval matematiku. Z tohoto období pocházejí i Kresovy matematické teze („*These mathematicae*“). Díky svému pedagogickému působení, ale zejména pak i tomu, že přeložil do španělštiny osm knih Eukleidových „*Základů*“ (*Elementos geometricos de Euklides, los seis primeros Libros de los planos, etc.*, Brusel, 1689), byl Jakub Kresa nazýván „Eukleidem Západu“, ve Španělsku „*Euclides Hesperiae*“

Smrt krále Karla II. Španělského v roce 1700 vyvolala v zemi značnou politickou nestabilitu a mocenské zájmy eskalují ve „Válku o dědictví španělské“ (1701 – 1713). Jakub Kresa byl proto v roce 1701 svými řádovými představenými z Cádizu a Španělska odvolán a vrátil se do Prahy. Na Karlo-Ferdinandově univerzitě byl v roce 1702 ustanoven profesorem tzv. teologických kontroverzí (jde o oblast teologie zabývající se odlišnostmi katolické církve od církví ostatních). Po dvouletém působení na pražské univerzitě (1702-1704) však opět opouští Prahu a Čechy a směřuje na císařský dvůr do Vídně. Přijímá úkol císaře Svaté říše římské Leopolda I., aby v roli zpovědníka u dvora, učitele a duchovního rádce doprovázel jeho syna, arcivévodu Karla, na cestách Evropou. Cílem těchto cest bylo získat podporu pro dosazení Karla na španělský trůn. Arcivévoda Karel se s podporou Angličanů vylodil v Barceloně, kde vytvořil svůj dvůr, později byl ve Valencii korunován a stal se španělským králem Karlem III., avšak ovládal jen část Katalánska a Barcelonu. Po smrti svého otce se v roce 1713 vrací do Vídně jako císař Svaté říše římské Karel VI. a s ním se vrací do Vídně i jeho zpovědník Jakub Kresa. O rok později Kresa požádal o uvolnění ze služby u dvora a vrátil se na jezuitskou kolej do Brna, kde se plně věnoval matematice. Zemřel zde 28. července 1715 ve věku 67 let. Je pochován v Brně v kryptě pod barokním kostelem Nanebevzetí Panny Marie (U Jezuitů) v Jezuitské ulici.

Současnými historiky matematiky je J. Kresa považován za nejlepšího matematika 17. století českého původu. Do světových dějin matematiky vstoupil svým dílem „*Analysis speciosa Trigonometriae Sphaericae, ...*“, které vyšlo posmrtně v Praze v roce 1720. V první úvodní knize je zpracována algebra, počítání s veličinami celými i lomenými, včetně složených zlomků, mocnin a odmocnin, nauka o poměrech a úměrách,

posloupnosti aritmetické a geometrické, počet směšovací a úrokový, aritmetické úlohy. Druhá kniha je hlavním dílem, obsahuje goniometrii a trigonometrii rovinnou. Ve třetí knize je zpracována trigonometrie sférická. J. Kresa byl první v celosvětovém měřítku, který v „*Analysis speciosa*“ soustavně zavedl do trigonometrie algebraický počet, přičemž tak položil základy moderního zpracování trigonometrických problémů.

Jakub Kresa byl však také člověkem, který všechny své pozitivní vlastnosti šířil kolem sebe, nic si nenechával pro sebe, jako pedagog a učenec svoje znalosti a vědomosti naopak předával dalším. Ukázal také, že i když byl věřícím člověkem, vzděláním teologem a filozofem, tak u něj silně převažovalo realistické a exaktní myšlení a vnímání světa a přírodních zákonitostí, podložené hlubokými znalostmi matematiky, astronomie a fyziky. Současně se těšil velkému zájmu a mimořádnému respektu králů a císařů tehdejší Evropy. V historii našeho národa je jen velmi málo srovnatelných osobností.

Připomenutí osobnosti Jakuba Kresy ve Smržicích v roce 2015

Životní dráha Jakuba Kresy má počátek v rodině zemědělce ve Smržicích a dosahuje nejvyšších met evropské politiky a vzdělanosti. Časově pak protíná dvě století, s počátkem v polovině století sedmnáctého, kdy dochází v českých zemích k silné rekatolizaci, a uzavírá se začátkem století osmnáctého, kdy se oficiální učení katolické církve musí zcela vážně vyrovnat s převratnými vědeckými poznatky a teoriemi Kresova současníka Isaaca Newtona. Jakub Kresa byl členem řádu Tovaryšstva Ježíšova (jezuitů) a jeho putování Evropou spojené s plněním misijních, pedagogických nebo politických úkolů s sebou neslo značně nepohodlné a někdy i nebezpečné překonávání tisíců kilometrů v regionu, kde neustále probíhala řada politických a válečných konfliktů; vždyť jen vzdálenost z Prahy do španělského Madridu čítá asi 2 300 km. Poselství Kresovy v mnoha ohledech mimořádné osobnosti k nám promlouvá i přes značný časový odstup tří století, která uplynula od jeho úmrtí.

Až donedávna však neexistovala práce, která by podrobně mapovala životní osudy Jakuba Kresy, pomohla nám pochopit jeho výjimečnost a docenit jeho význam. Z iniciativy prof. Aleše Lebedy se v letošním roce uskutečnilo ve Smržicích několik akcí směřujících k připomenutí odkazu našeho významného rodáka.

Jednou z akcí, které prof. Aleš Lebeda ve Smržicích inicioval a zorganizoval, byl odborný seminář nazvaný „Jakub Kresa, významný český jezuita, pedagog, matematik, diplomat a intelektuál 17. století“.

Uskutečnil se v pátek 9. října 2015 pod záštitou Obce Smržice a Univerzity Palackého v Olomouci. Mezi dvaceti pěti účastníky byli jednak přednášející, vpravdě vědecké špičky v oboru historie, historie umění, historie matematiky a religionistiky z České republiky a Slovenska a dále pak představitelé naší obce, prostějovského státního archivu, Univerzity Palackého v Olomouci a dalších institucí. V rámci semináře zaznělo deset přednášek, které byly spolu s dalšími dvěma příspěvky zpracovány do podoby tištěné publikace (Lebeda A. (ed) 2015: Jakub Kresa. Život a dílo významného českého matematika 17. století). Publikace byla vydána nákladem Obecního úřadu

Smržice. Z vystoupení historiků, která měla velmi vysokou odbornou úroveň, bylo patrné, že Kresova osobnost zasahovala nejen do vědecké, pedagogické, duchovní a politické sféry, ale ovlivňovala například také výtvarné umění. Neméně zajímavé byla také vystoupení, která posluchačům přibližovala například to, jak fungoval v Kresově době jezuitský řád v oblasti vzdělávání, jaká dilemata musel řešit, ale například také to, kolik válečných konfliktů v té době v Evropě probíhalo.

Součástí odborného semináře bylo odhalení obnovené pamětní desky Jakubu Kresovi na jeho rodném domě ve Smržicích. Obnovená deska je v podstatě replikou desky původní, která byla na Kresův rodný dům umístěna u příležitosti konání sjezdu smržických a studeneckých rodáků v roce 1931. Materiál

původní desky byl natolik narušen povětrnostními vlivy, že bylo nutné zhotovit desku novou. Autorem mramorové desky je Martin Parobek.

Text na nové desce je mírně upraven, například příjmení Kresa je uvedeno ve správné podobě. Jak odborný seminář, tak i odhalení pamětní desky proběhly ve slavnostní a vřelé atmosféře. Dovolte mi, abych na tomto místě jako účastník tohoto semináře uvedla jeden zcela osobní dojem. Cítila jsem, že zúčastnění mají k sobě navzájem úctu a současně že mají radost ze společné práce, z toho, že každý přispěl svým dílem do mozaiky, která představuje dobu i osobnost Jakuba Kresy tak komplexně, jak se dosud nikomu nepodařilo. Z jejich ohlasů na tento seminář vyplynulo, že mají zájem

navázané kontakty a odbornou spoluprací dále rozvíjet. Tato skutečnost v tom nejlepším smyslu překročila základní záměr semináře.

V pátek 30. října 2015 pak komise pro životní prostředí při Obecním úřadu ve Smržicích uspořádala pro občany Smržic o Jakubu Kresovi přednášku a besedu. Profesor Aleš Lebeda zajímavou a poutavou formou seznámil všechny přítomné s detaily životní pouti tohoto slavného smržického rodáka. Jak v rámci odborného semináře, tak i na této besedě se profesor Lebeda zmiňoval o dalších záměrech, jak důstojně připomenout osobnost Jakuba Kresy.

Někdo by snad mohl namítat, zda má v dnešním neklidném světě vůbec smysl se zabývat dávnou historií. Ano, jistě že má. Osobnosti jako byl například Jakub Kresa v nás posilují hrdost na vlastní historii a schopnosti lidí, kteří se zde narodili. Inspirují nás k tomu, abychom sami usilovali o vlastní vzdělávání a duchovní rozvoj, abychom se nebáli.

Největší zásluhu na tom, že se podařilo osobnost Jakuba Kresy přiblížit nám, lidem 21. století, má pan profesor Aleš Lebeda. Současně tím za nás všechny splatil Jakubu Kresovi určitý dluh, který vůči němu naše obec měla. Vnímám to jako výraz úcty k Jakubu Kresovi a jako dárek pro nás všechny. Aleši Lebedovi a všem, kdo se podíleli na realizaci tohoto projektu, patří naše poděkování.

Eva Křístková

Komise pro životní prostředí

Rozhovor s prof. Alešem Lebedou o Jakubu Kresovi

Připomenutí významu osobnosti Jakuba Kresy bylo bezesporu nejvýznamnější událostí roku 2015 v naší obci. Za všemi akcemi, kterými jsme si našeho slavného rodáka v letošním roce připomněli, stál pan profesor Aleš Lebeda. Na odborném semináři, besedě pro veřejnost nebo v odborné publikaci jsou soustředěny historicky doložené informace o osobnosti Jakuba Kresy a době, ve které žil. Neméně zajímavé je jistě i to, jak Jakuba Kresu vnímá právě ten, kdo nám tuto osobnost přiblížil. Položila jsem tedy Aleši Lebedovi několik otázek, na které mi před svým odjezdem na zahraniční služební cestu písemně odpověděl a které touto cestou v nezkrácené verzi zveřejňujeme.

Eva Křístková

1. Aleši, jak ses se jménem Jakuba Kresy setkal, kdy a kde to bylo?

Se jménem Jakuba Kresy jsem se poprvé setkal až ve Smržicích, tzn. v roce 1975, a to prostřednictvím pamětní desky, kterou jsem objevil na jeho rodném domě. I když jsem již tehdy měl zájem o historii, zejména pak o historii vědy a filozofie, neměl jsem čas a prostor, abych se této osobnosti blíže věnoval. Faktem je, že 70. a 80. léta 20. století nebyla pro mne vůbec jednoduchá a k tomu, abych uhájil svoje osobní a profesní bytí, tak jsem se musel soustředit na zcela jiné věci. O Jakuba Kresu jsem se začal více zajímat až počátkem 90. let, tedy po Sametové revoluci, zejména pak v souvislosti s přípravou knihy o historii Smržic (Smržice – příroda, historie a lidé, Smržice 1994), kterou jsem jako editor redigoval. Tehdy jsem si poprvé silně uvědomil, jak velkou a významnou a zároveň tak málo doceněnou osobností Jakub Kresa byl, čím v životě prošel, co ve své době znamenal a co učinil pro rozvoj poznání a vzdělanosti. Nicméně jsem toho tehdy o něm věděl stále velmi málo a rovněž jsem si plně uvědomil, že dostupnost podrobnějších informací o něm je velmi omezená. To pro mne byla velká výzva.

U příležitosti 350. výročí jeho narození jsem v roce 1998 napsal poměrně rozsáhlý článek do tehdejšího Prostějovského týdne, kde jsem se

také v jeho závěru snažil vyzvat odborné instituce (např. Muzeum Prostějovska, Univerzitu Palackého v Olomouci), že by bylo vhodné se touto osobností začít vážně zabývat a tuto snahu směřovat k výročí 300 let jeho úmrtí, tedy na rok 2015. Bohužel se této výzvy nikdo nechopil, takže jsem počátkem roku 2014 usoudil, že se toho musím chopit sám, abychom si mohli důstojně a adekvátně připomenout význam tohoto zcela mimořádného muže. Intenzivně a systematicky jsem však na tomto projektu začal pracovat až od podzimu 2014, přičemž jsem se primárně snažil o následující: 1) Uspořádat celodenní odborný seminář na téma Jakub Kresa; 2) Zpracovat monografii o tomto muži; 3) Pokud možno obnovit pamětní desku na jeho rodném domě ve Smržicích; 4) Seznámit občany Smržic a další zájemce s životem a osudy tohoto výjimečného muže formou přednášky.

2. Co tě na osobnosti a životním osudu Jakuba Kresy nejvíce dojalo, co na tebe nejsilněji zapůsobilo?

Bezesporu to je celá jeho neuvěřitelná životní pouť. Jakub Kresa se narodil do velmi těžké doby, doby po třicetileté válce, kdy nejen Smržice, ale i celá tato země byly totálně zdevastované z hlediska materiálního, ale i co do početnosti populace. Nicméně jeho velké štěstí spočívalo v tom, že měl osvícené a pokrokové rodiče, ale i učitele na tehdejší smržické škole, kteří již v útlém dětství rozpoznali jeho zcela mimořádné intelektuální schopnosti a nasměrovali ho na další studia. Ta pak mohl absolvovat díky podpoře Tovaryšstva Ježíšova na nejrůznějších jezuitských školách té doby v zemích Koruny české. Opravdu fascinující je i to, že již velmi záhy, díky svému vrozenému intelektu, rozsahu jazykových a exaktních vědomostí, schopností a výjimečných morálně volných vlastností, si získal mimořádný respekt v tehdejší společnosti. V tehdejší společnosti, která byla z cca 97% negramotná, musel vypadat a působit něco jako „zjevení“, jako posel z jiného světa.

Historickým faktem je a platí to dodnes, že takové mimořádné osobnosti však byly často, díky svému jedinečnému a neotřelému myšlení, církvi a většinovou populací stavěni mimo společnost, někdy dokonce i fyzicky likvidováni. Jakub Kresa byl členem řádu jezuitů a současně se intenzivně věnoval matematice, fyzice i astronomii. Žil v době, ve které doznívalo memento z roku 1600, kdy byl za své pokrokové názory upálen Giordano Bruno a kdy právě poznatky matematiky, fyziky i astronomie šířené například G. Gallilei a M. Koperníkem začínaly významně narušovat církevní dogmata o uspořádání světa a vesmíru.

Obdivuhodné je, že i když byl primárně člen církevního řádu a kněz, tak se v podstatě celý život dokázal intenzivně věnovat zejména matematice a dalším exaktním vědám, ale současně byl předmětem i velkého zájmu a mimořádného respektu politických elit (králů a císařů) tehdejší Evropy. V historii našeho národa je jen velmi málo srovnatelných osobností.

3. O čem bys sis s Jakubem Kresou rád pohovořil, kdybys měl možnost se s ním osobně setkat?

To je velmi zajímavá a podnětná otázka. Její hlavní problém spočívá v tom, že nás od sebe dělí 300 let, což je obrovská časová mezera k tomu, aby dva jedinci mohli spolu adekvátně a racionálně komunikovat. Nicméně, pokud by to bylo možné, tak si to dovedu velmi dobře představit a byl by to pro mne asi mimořádně silný zážitek, a to nejen intelektuálně, ale i citově. Určitě bychom spolu diskutovali o pokroku v exaktních vědách a možnostech jejich dalšího rozvoje, o astronomii a vesmíru, ale i stavu společnosti kolem nás, hospodářských a politických otázkách. Určitě by to bylo nesmírně poučné a inspirativní, protože J. Kresa měl nejen rozsáhlé teoretické znalosti napříč řadou mnoha oborů poznání, ale i obrovské životní zkušenosti. Co je však nejpodstatnější, určitě byl schopen o tom všem kreativně a s nadhledem uvažovat a jistě by dovedl přijít se zcela novými a inspirativními myšlenkami.

Jako vrchol naší společné diskuse si dovedu velmi dobře představit debatu o podstatě víry, roli církve a víry v životě lidí a celé společnosti, ale i o existenci Boha. Jakub Kresa byl knězem a věřícím člověkem v náboženském slova smyslu, já se naopak počítám k tzv. agnostikům (v pojetí Thomase H. Huxleyho) resp. ateistům (v pojetí např. Bertranda Russella), tedy obecně a zjednodušeně řečeno k tzv. bezvěrcům, oba nás však spojuje zájem o exaktní vědy, a poznání příčin a chodu věcí kolem nás. Určitě by to byla mimořádně vzrušující diskuse, která by měla nejedno pokračování, ale určitě také ducha vzájemného pochopení a porozumění. Velmi dobře si tyto diskuse dovedu představit třeba na smržické faře v přítmí centrální místnosti, s hořící svíčkou na stole a sklenkou mimořádného ročníku vína od pana Michlovského. Ano, na tomto místě si musím povzdechnout, takový Jakub Kresa mi opravdu v tomto směru velice chybí.

4. V čem spočívá podle tvého názoru poselství Jakuba Kresy dnešním generacím?

Jeho poselství dnešku je bezesporu velké a nezastupitelné, pouze je třeba ho pevněji uchopit a především pak uvádět v život. Snažil jsem se ho stručně a pregnantně formulovat jednak v závěru právě vydané monografie „Jakub Kresa“ (Lebeda A. /Ed./, Smržice, 2015), verbálně pak na odborném semináři, ale i na setkání a besedě s občany Smržic. Poselství Jakuba Kresy lze podle mého soudu ve stručnosti shrnout do několika následujících bodů.

1) Primárně to je jeho životní cesta, vykonaná práce a osud, které jsou neobyčejně zajímavé, poučné a inspirativní nejen v kontextu doby, v níž žil, ale i ve vztahu k dnešku. Jednoznačně ukazují, jak lze poctivou, tvrdou a cílevědomou prací dosáhnout mezinárodního významu, věhlasu a uznání.

2) Jakub Kresa byl mužem neobyčejných morálně-volních kvalit, rozsáhlých znalostí, širokého rozhledu a bohatých životních zkušeností, velkého ducha a intelektu, obrovské pracovitosti, systematickosti, cílevědomosti a invence. Kombinace všech těchto vlastností je tím, co může vést nejen k velkým činům v životě člověka, ale zejména také k formování silných a zásadových životních postojů, což je právě to, co mi v rámci naší společnosti vždy velmi chybělo a stále chybí.

3) K jeho hlavními osobnostním a charakterovým vlastnostem dále patřila skromnost, střídmost, vtip, výmluvnost a rozvážnost. I když to jsou, alespoň z mého pohledu, sekundární nebo nadstavbové osobnostní vlastnosti, tak právě ty přispívají ke komplexnímu utváření celé osobnosti. K těm by měla vést zejména rodina, škola a spolky, bohužel se tak v současné době neděje vůbec nebo velmi omezeně. I zde tedy lze u J. Kresy hledat inspiraci.

4) Jakub Kresa by však mohl být v mnoha ohledech i vzorem současným učitelům v tom, že byl člověkem, který všechny svoje uvedené pozitivní vlastnosti a vědomosti šířil kolem sebe, nic si nenechával pro sebe. Jako středoškolský a univerzitní pedagog a vědec svoje znalosti a vědomosti předával dalším a to způsobem, který byl přijatelný i pro ty, kteří zdaleka nedosahovali jeho intelektuálních kvalit. Jeho bezprostřednost a přímý kontakt dokázal mladé lidi nadchnout a zapálit pro věc, jak se uvádí v dobových záznamech: „posluchárny nestačily pojmout úval posluchačstva“. Proto mne dnes tak děsí myšlenky tzv. distančního elektronického vyučování a bezmyšlenkovitého propadání různým elektronickým médiím, což v důsledku vede k fenoménu dnešní doby, tzv. „elektronické resp. digitální demenci“, což by J. Kresa určitě nedopustil.

Závěrem lze tedy říci, že rozsah a dopad odkazu života a díla Jakuba Kresy je velmi široký, různorodý a inspirativní. Je třeba se k němu pouze přihlásit a v mezích možností se jej snažit uplatňovat a uvádět v život. Snad alespoň pro někoho to bude výzva hodná následování.

Aleš Lebeda

v Olomouci a Smržicích L. P. 31. 10. 2015

Poděkování panu Aleši Lebedovi za přípravu semináře o Jakubu Kresovi

Chtěli bychom touto cestou poděkovat panu Prof. Ing. Aleši Lebedovi, DrSc. za to, že se zaujetím sobě vlastním sbíral data o životní pouti významného smržického rodáka pana Jakuba Kresy. Na základě získaných informací editoval sborník přednášek a zorganizoval dva semináře, jeden pro hosty především z řad akademických pracovníků, druhý pro širokou veřejnost. Přípravě sborníku a přednášek věnoval více než rok intenzivní práce. Jeho cílem je dostat do povědomí odborné i laické veřejnosti přínos tohoto českého matematika 17. století, který ve své době patřil k vrcholům evropské vzdělanosti.

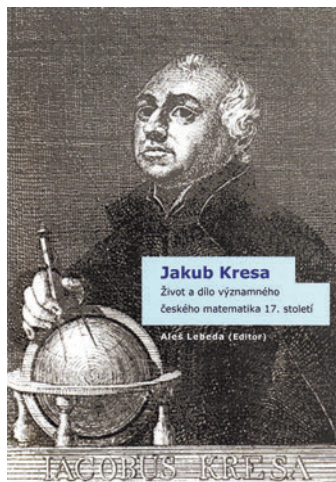

Rodina Slezáčkova, Smržice

Vyšla významná, objevná a inspirativní publikace

LEBEDA, Aleš (ed.): Jakub Kresa. Život a dílo významného českého matematika 17. století. Smržice, Jola 2015, 156 s.

V seznamu příslušníků českého národa, který před časem vznikl jako výsledek ankety hledající nejvýznamnější postavy národních dějin, byste jeho jméno nenašli. Domnívám se, že především ze tří důvodů. Od jeho smrti uplynula tři století, tedy období více než dlouhé na to, aby člověka jakkoliv významného a zajímavého lidská generační paměť přestala registrovat; přitom právě tato doba spjatá s nástupem moderní společnosti přinesla snad nejbouřlivější změny a proměnu života společnosti a minulé bylo zapomínáno a přehodnocováno. Pro většinu z nás matematika, fyzika, astronomie a podobné vědy vyvolávají spíše obavu než zájem; jsou náročné, vyžadují logické myšlení a memorování moc nepomůže. Byl příslušníkem jezuitského řádu, který obdržel nálepku ničitele a nepřitele českého národa v důsledku své role při rekatolizaci v procesech protireformace, pokud přehlédneme fakt, že byl duchovním římskokatolické církve; sekularizovaná společnost význam takových lidí odsouvala na periferii.

A přece jméno Jakuba Kresy (narozen 19. července 1648 ve Smržicích – zemřel 28. července 1715 v Brně) by mělo patřit do povědomí české veřejnosti, neboť jeho význam daleko přesáhl hranice českých zemí a má nejméně evropský rozměr. Proto je dobře, že právě z jeho rodiště vychází podnět k jisté rehabilitaci a především k docenění této postavy. Při příležitosti 300. výročí Kresova úmrtí byla počátkem října ve Smržicích vydána publikace, vlastně první kolektivní monografie, která usiluje o soudobý pohled na život a dílo špičkového českého matematika 17. století. Jejím iniciátorem, editorem a v neposlední řadě i významným autorem je univ. prof. Ing. Aleš Lebeda, DrSc.

Recenzovaná kniha je vlastně sborníkem příspěvků ke Kresovu životu a dílu, do něhož svými studii přispěli přední čeští a slovenští historikové a badatelé zabývající se dějinami „jeho“ vědních oborů. Prof. Jiří Fiala z Univerzity Palackého se zaměřil na analýzu evropských a českých dějin po skončení třicetileté války a evokoval prostředí, v němž se rozvíjel Kresův životní příběh. Doc. Ivana Čornejová z Univerzity Karlovy v Praze vytvořila objektivní dějinný obraz Tovaryšstva Ježíšova, které Kresovi vytvořilo podmínky pro jeho vzdělání, vědeckou práci a misijní dílo zejména ve Španělsku. Olomouckými jezuiti se zabýval Mgr. Tomáš Parma z Univerzity Palackého. Prof. Pavel Štěpánek z téže univerzity zhodnotil Kresovo působení na jihu západní Evropy a ukázal jeho inspirativnost pro výtvarné umění. Doc. Ján Gunčaga z Katolické univerzity v Ružomberku společně s prof. Waclawem Zawadowskim z Varšavy se věnoval Kresovu přínosu pro rozvoj matematiky. Obdobnou problematiku z jiného úhlu představil pracovník Slovenské akademie věd RNDr. Miroslav Morovics. Prof. Aleš Lebeda nastínil vědcův životopis a udělal sondu do dějin Smržic od minulosti do současnosti s výhledem a záměrem, jak by chtěl v obci udělat jméno Jakuba Kresy nedílnou součástí povědomí a historické paměti obyvatel i návštěvníků. Prvním krokem je obnova pamětní desky tohoto významného muže na rodném domku v Kresově ul. č. 42.

Editor knihu doplnil a obohatil řadou fotografií připomínajících Kresovu osobnost ve Smržicích, ale také v zahraničí (např. ze španělského Madridu). Čtenář se zájmem může nahlédnout i do Kresovy „tvůrčí dílny“ prostřednictvím reprodukcí z jeho publikací uložených ve fondech našich i světových knihoven. Na své si přijde i zájemce, který by si chtěl rozšířit znalosti další četbou, neboť je připojen soupis časopisecké literatury o Kresovi pocházející z celého světa.

Publikaci o životě a díle Jakuba Kresy, která byla vydána nákladem Obecního úřadu ve Smržicích, hodnotíme jako velmi zdařilý ediční počín, který se v současné historické produkci nejen neztratí, ale je příkladem toho, jakým směrem by se měla ubírat regionální historiografie.

Prof. PhDr. PaedDr. Pavel Marek, Ph.D.

Katedra historie Filozofické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci
a Katolické univerzity v Ružomberoku

Základní škola Smržice

Ve čtvrtek 1. října se žáci 3. - 5. třídy vypravili na zeměpisné promítání filmu „Východní Afrika – kolébka lidstva“ z cyklu dokumentárních filmů Planeta Země 3000 v Městském divadle v Prostějově. Zde jsme se dozvěděli o životě obyvatel ve Východní Africe, Keni a Etiopii. V pořadu jsme se vydali i k lávovému jezeru vulkánu Erta Ale a také k tajuplnému kmeni Mursi. V africké savaně jsme poznali život mnoha známých zvířat, dál nás upoutala názorná animace tajemství vzniku Země a života.

Začátkem října si děti z MŠ a žáci 1. a 2. třídy velmi intenzivně prožili divadelní představení „Příběhy včelích medvídků“ v Městském divadle v Prostějově. Za týden nato se konalo hudební vystoupení pro žáky 3. - 5. třídy s názvem „Irské tance“.

Ve čtvrtek 3. listopadu se vydala dvě čtyřčlenná družstva z 5. třídy na počítačovou soutěž „Dobrodružství s počítačem“, kterou pořádalo Cyrilometodějské gymnázium v Prostějově. Naši žáci uspěli v konkurenci 28 družstev a ve čtyřech disciplínách obsadili 3. místo

(Simona Fiedorová, Michaela Pluhařová, Lukáš Tabery a Jiří Vítek) a 19. místo (Jakub Látal, Vojtěch Kořenovský, Matěj Tesárek a Barbora Vitásková). Svoje schopnosti prokázali ve čtyřech disciplínách: úprava textu podle dané předlohy ve Wordu 2013, malování obrázku v programu

Malování na téma pranostiky „Na svatého Blažeje skřivan pije z koleje“, hraní logické počítačové hry pro dva hráče a vyhledávání informací na internetu.

Naši žáci se také zapojili do několika tradičních výtvarných soutěží v rámci prostějovského okresu. V soutěži „Děti, pozor červená“ pořádané organizací Aktiv BESIP naši školu úspěšně

reprezentovala žákyně třetí třídy Mária Novotná, která se ve své kategorii umístila na 2. místě. Dalším úspěchem bylo 3. místo Kateřiny Kouřilové ze čtvrté třídy, tentokrát v soutěži „Barvy podzimu“ zajišťované Sportcentrem DDM Prostějov.

Naši školu navštívil i hvězdář s programem o Sluneční soustavě s detailními obrázky planet a Slunce. Pomocí speciálního dalekohledu mohli všichni žáci pozorovat Slunce a jeho zajímavosti.

Děti z MŠ a žáci 1. a 2. třídy shlédli v prostějovském divadle další představení, tentokrát se vypravili na pohádku „Strašidelný mlýn“. Představení bylo pro děti natolik zajímavé a přitažlivé, že příběh ze mlýna velmi prožívaly.

Velký úspěch slavili naši čtvrtáci a pátáci 19. listopadu, když se zúčastnili v Bedihošti soutěže v anglickém jazyce „Funny Bunny“. Zde poměřili svoje znalosti s žáky ostatních škol prostějovského regionu. Žáci soutěžili ve všech jazykových disciplínách – čtení, psaní, poslech i mluvení. Zvláště v poslední náročné disciplíně – mluvení – oslnili naši žáci zkoušející paní učitelky, když všechny děti naší školy odpovídaly na otázky přesně a výstižně. I v ostatních disciplínách si žáci vedli skvěle a odměnou byla dvě první místa pro dvojici čtvrtáků Odetta Ambrož a Tomáš Fréhar. Z páté třídy si prvenství odnesli Jiří Vítek a Lukáš Tabery. Také další dvě dvojice si vedly dobře – čtvrtáci Josef Chronek a Dimitrij Valenta se umístili na 4. místě s rozdílem jednoho bodu od třetího místa a dívky z páté třídy Simona Fiedorová a Tereza Peková se umístily na 6.-7. místě v konkurenci třinácti dvojic. Vítězné dvojice si odvezly věcné dary a krásný pocit ze svého úspěchu.

Dne 20. listopadu přijelo do školy mobilní sférické kino, kde se pro děti z MŠ a žáky 1. - 3. třídy promítal výukový příběh „Podmořský svět“. Starší žáci se z jiného filmu dozvěděli, co všechno se děje „Uvnitř lidského těla“.

Ve středu 25. listopadu se vypravilo 20 žáků z naší školy do Duban na tradiční sportovní soutěž „Starostuv hanácké vdolek“. Soutěžili ve štafetových disciplínách a v konkurenci osmi škol se umístili na čtvrté pozici.

V pátek 27. listopadu jsme účinkovali na slavnostním rozsvícení vánočního stromu před Obecním úřadem s pásmem básní, zpěvem koled a hrou na hudební nástroje.

Jako každý rok také letos se uskutečnila poslední listopadovou nedělí vánoční výstava keramických výrobků žáků navštěvujících keramické kroužky a prodejní výstava výrobků z kroužku maminek. Z výtěžku prodeje věnovaly maminky škole finanční dar, za který velmi děkujeme. Poděkování patří také manželům Všetickovým a jejich děvčatům za finanční obnos, který věnovali škole za svoje vlastní prodané vánoční výrobky. Část příspěvku byla použita na mikulášské balíčky dětem, které obdržely 4. prosince od Mikuláše.

Děti z ekologického kroužku ve spolupráci s Ekocentrem IRIS vyráběly pro ptáky nové dřevěné budky. V neděli 6. prosince je budou při Mikulášském výstupu na Kosíř, pořádaném klubem smržických turistů, umísťovat do sadu Oulehle.

V prosinci nás čeká další představení divadla Drak

z Hradce Králové, ve kterém zazní vánoční písně Jakuba Jana Ryby a vánoční besídka. Všem přejeme hodně štěstí a pohody o Vánocích a hodně zdraví v roce 2016.

Spolek rodičů při MŠ Smržice

Na podzim jsme se Spolkem rodičů organizovali tyto akce:

10. října

Putování za „Podzimníčkem“, odpolední procházka pro rodiče s dětmi do okolí Smržic. Sešli jsme se v parku před Mateřskou školou, kde si mohly děti nasbírat krásné barevné listí a podzimní plody. Řekli jsme si, jak se příroda během podzimu mění a kdo je to Podzimníček. Je to skřítek, který připravuje přírodu na podzim. Vyznačil dětem trasu a děti během ní plnily různé zajímavé úkoly, například určování listů, poznávání různých dřevin apod. Cesta končila ve Vývozu. Tam se dětem Podzimníček schoval a jejich úkolem bylo skřítko najít, to se také za krátký čas podařilo. Všichni se s ním za odměnu vyfotily. Potom následovalo oblíbené vyrábění podzimních dekorací s nasbíraného přírodního materiálu. Jelikož začínalo být chladno, rozdělali jsme oheň, ohřáli se a také opekli špekáčky. Zahráli jsme si různé pohybové hry a rozešli se spokojeně domů až se soumrakem.

23. října

se v parku Jana Nepomuckého konala soutěž o Nejhezčí halloweenkou dýni. Byl krásný teplý den, ani se nechtělo věřit, že je konec října. Slunce však přeci jen zašlo, a tak jsme mohli hodnotit nejhezčí výrobky. Rozsvícené dýně navodily tajemnou atmosféru. Tento rok se soutěže zúčastnily kromě jednotlivců i kolektivy dětí. První místo získali dýňoví včelí medvídci z MŠ Smržice. Druhé místo Kačenka Kouřilová a na třetím místě se stejným počtem hlasů umístily děti z 5. třídy a školní družiny ZŠ Smržice. Výherci si odnesli pěkné ceny, všechny děti dostaly sladkou odměnu a pro ostatní byl opět k dispozici čaj nebo svařák.

31. října

jsme s odvážnými dětmi a rodiči vyjeli autobusem na „Strašidelný zámek“ do Náměště na Hané. Čekala nás speciální strašidelná prohlídka s názvem Strašidlo cantervillské. V nádherných prostorách zámku jsme zhlédli divadelní představení, doprovázené strašidelnými zvuky, kde nám místy běhal mráz po zádech. Všechno nakonec dobře dopadlo, strašidlo bylo vysvobozeno a my se v pořádku vrátili domů.

28. listopadu

jsme naplánovali výlet do Korunní pevnůstky v Olomouci, který byl pro nedostatek zájemců odvolán.

5. prosince

se uskutečnilo v kulturním domě ve Smržicích Mikulášské odpoledne. Restaurace U hřiště pro nás připravila mikulášský punč, výborný perník a jiné dobroty. Na začátek akce nám ostravské divadlo Klaun Family zahrálo

pohádku „O neposlušné Markétce“. Představení bylo velice zábavné nejen pro děti. Všichni se dobře bavili a děti byly doslova vtaženy do děje a mohly se tak přímo zúčastnit představení společně s herci.

Po pohádce se naplno rozběhly dílničky a děti vyráběly a vyráběly. Veškeré finanční prostředky z dílniček jsme předali MŠ ve Smrzcích na nákup dárků pro děti. Velice si vážíme toho, že se poslední dobou našich akcí účastní i paní učitelky z MŠ. Je to od nich velice obětavé a věřím, že to vyplývá i z naší dobré

spolupráce. Tentokrát nám přišla do dílniček pomoci p. učitelka Ilona Příkrylová a s dětmi vyráběla krásné vánoční dekorace. Přerušila je až Mikulášská nadílka. Do Smrzcic k nám přišel sv. Mikuláš, čert i laskavý anděl.

Mikuláš si trpělivě vyslechl od našich šikovných dětí básničky a písničky a všechny obdaroval balíčky. Čertík děti spíš zlobil a škádlil, než aby jim naháněl hrůzu, takže se nebylo čeho bát. Anděl se na děti jen mile usmíval a když bylo potřeba, tak čerta zahnal. Po nadílce nám DJ Petřík

pustil nějaké vánoční písničky a pak začalo losování dětské tomboly. Cen bylo hodně, první cenou byly sáně, na kterých odjel Davídek Valášek. Věříme, že si v programu každý vybral to své a na památku se mohl nechat i vyfotit od pana fotografa.

V závěru bych chtěla za Spolek rodičů při MŠ ve Smrzcích poděkovat těm, kteří nás podporují a popřát všem krásné Vánoce a šťastný nový rok 2016.

Připravované akce:

Dětský karneval 13.2.2016 a Velikonoční dílna.

Těšíme se na další shledanou.

Pavla Slezáčková za Spolek rodičů při MŠ

Klub českých turistů Smržice

Sérii podzimních akcí jsme zahájili v sobotu 3. října vycházkou z Dolních Bojanovic přes Starý Poddvorov do vinařského areálu Nechory u Prušánek.

Prošli jsme se mezi vinohrady a v cíli pochodu jsme měli možnost nejen ochutnat čerstvý burčák, ale první vzorky mladého vína si také odvézt domů. Následovaly výlety do Povodí Olavy, Oderských vrchů a zájezd na pochod Za posledním puchýřem ve Znojmě. Naši letošní turistickou sezonu jsme zakončili v neděli 6. prosince tradičním výstupem Za Mikulášem na Kosíř.

Mikuláše dělal opět smržický člen našeho klubu Bohumil Hájek a během dopoledne potěšil spolu s čertem a andělem spoustu malých i velkých turistů. Fotky z akcí našeho klubu můžete vidět na www.kctsmrzice.cz.

Zdeněk Balcařík, předseda KČT Smržice

TJ Sokol Smržice

Martinský pochod

V sobotu 7. listopadu v podvečer vyšel od sokolovny průvod, v jehož čele kráčeli světloňoši s loučemi a za nimi děti a jejich příbuzní a všichni společně směřovali do Vývozu, aby si připomněli svátek svatého Martina.

Životní příběh sv. Martina může být příkladem a symbolem i pro dnešní dobu, jeho skromnost, čestnost a šlechtnost si připomínají i generace následující. Známa je také pranostika, že Martin přijíždí na bílém koni a přinese sněhové vločky.

V porovnání s prvním ročníkem v roce 2010, kdy byl přímrazek a lehký sněhový poprašek, se ten letošní pochod konal v mlze a dešťových kapkách. Přesto všechno Martin na bílém koni přijel a slíbil, že ve Vývoze se bude sáňkovat, tak uvidíme. Pro všechny bylo připraveno občerstvení v podobě martinských rohlíčků, voňavých závinů a teplého čaje, pro dospělé i s malou dávkou alkoholu. Plápolající oheň na tábořišti osvětloval spokojené tváře dětí i dospělých.

Odznak všestrannosti olympijských vítězů

Družstva čtyř žup Olomouckého kraje se 10. října utkala v Přerově v závodě, jehož náplň tvořil upravený výběr disciplín „Odznaku všestrannosti olympijských vítězů“. Všechny soutěžní disciplíny se odbývaly na stadionu Spartaku Přerov. Sokol Smržice reprezentovala

čtyřčlenná skupina žáků, kteří soutěžili v šesti disciplínách: běh na 60 m, hod 2 kg medicinbalem, trojskok snožmo z místa, hod kriketovým míčkem, skákání přes švihadlo po dobu 1 minuty,

běh na trati 500 nebo 1000 m. Mezi staršími žáky III. získal zlatou medaili Martin Čmel, za starší žáky III. vybojoval bronz Patrik Hofman, mezi mladšími žáky II. se na bronzové pozici umístil David Klein a o dva stupně za ním se umístil Samuel Macašek.

Ve velké konkurenci 175 účastníků přispěli naši závodníci k celkovému vítězství Župy prostějovské. Všem žákům děkujeme za předvedené výkony a za vzornou reprezentaci Sokola i Obce Smržice.

Cvičení

V sokolovně si mohou zacvičit v pondělí odpoledne od 17:15 do 18:30 hodin žáci a žákyně 3. až 5.tříd, v úterý od 17:00 do 18:30 hodin potom předškolní děti – sokolíci.

Na velké tělocvičně probíhá od 18:00 do 20:00 volejbal, ve čtvrtek od 18:00 do 19:00 je tenisový kroužek mladších žáků a žákyň, v pátek se hraje volejbal od 17:30 do 21:00 hod. V sobotu a v neděli se hraje badminton. Zájemci o cvičení se mohou přihlásit u starostky Sokola.

Připravujeme:

Sokolský ples 23.1.2016
Maškarní bál 20.2.2016

Irena Laurenčíková, starostka TJ Sokol Smržice

Sportovní lukostřelba ve smržické sokolovně

Sportovní lukostřelba je tradiční olympijská sportovní disciplína. Je to sportovní aktivita rozvíjející ducha i tělo. Nabízí celou řadu forem podle použitého typu luku a způsobu sportovní aktivity. Typy luků jsou především dlouhý, reflexní a kladkový. Disciplíny lukostřelby se rozdělují na terčovou na vzdálenost od 30metrů až 90 ti metrů, halová na 18m, terénní a lovecká – 3D (terč jsou figuríny zvířat).

Lukostřelecký klub LK1997 získal možnost trénovat ve smržické sokolovně v rámci sportovní spolupráce. Stalo se tak, že z vlastnických důvodů byla ukončena sportovní činnost v kostelecké sokolovně, která je nyní je prázdná a nevyužívaná čeká snad na sportovce nebo svůj postupný zánik. Oddíl řídí Ing. Jiří František, člen Sokola Smržice a po metodické stránce je veden několikanásobným mistrem ČR a uznávaným trenérem, doposud aktivního sportovního lukostřelce, Karla Böhma. Oddíl sportovní lukostřelby má základnu čítající zatím 13 sportovních lukostřelců.

Závodní činnost, cílevědomá příprava a pravidelný trénink byly výborným základem pro účast na halovém mistrovství ČR ve sportovní lukostřelbě v Hradci Králové. Družstvo seniorů, ve složení Smolka Zdeněk, Malý Oldřich a František Jiří (hostování ze Sokola Smržice), získalo první místo a titul halového Mistra ČR v sezóně 2014-15. Venkovní sezóna pro oddíl LK1997 vyvrcholila ziskem více-mistra ČR v terénní lukostřelbě, který získal Karel Böhm.

Aktivity lukostřelců je možno sledovat [www.facebook.com lukostřelecký oddíl Kostelec na Hané](http://www.facebook.com/lukostreleckyoddilKostelecnaHanec). Tréninky sportovní lukostřelby probíhají každý týden **ve smržické sokolovně ve středu od 19:00 hodin**.

Oddíl rád přivítá mezi své řady také nové zájemce z řad mládeže a dospělých. Se sportovní lukostřelbou lze začít v jakémkoliv věku. Náradí Vám oddíl zapůjčí a provede základními kroky vyzkoušením. Zájemce uvedeme do základů sportovní lukostřelby. Přijďte se podívat nebo v případě zájmu je možné oddíl kontaktovat na emailu: lk1997@seznam.cz.

Ing. Jiří František
Oddíl sportovní lukostřelby

Český zahrádkářský svaz Smržice

Moštování

Poslední den v měsíci říjnu skončilo moštování. V září a říjnu se moštvalo třikrát týdně oficiálně. Protože jablek bylo letos hodně, tvořily

se fronty, lidé dlouho čekali ve frontě a naši „moštěři“ byli nuceni prodlužovat nejen počet hodin, strávených v moštárně, ale museli moštovat také více dnů v týdnu. Lisem letos proteklo rekordních dvacet tisíc litrů moštu, což odpovídá čtyřiceti tunám ovoce. Moštování se ujali kromě již známé

trojice, přít. Marka, přít. Rusinové a přít. Zelinkové, ještě další dva naši členové, Radek Stančík a Dana Köhlerová. Všem patří poděkování za tuto službu pro občany, nejen naše, ale také z okolních vesnic, dokonce i z jiných okresů. Reklamu na naši moštárnu udělal také článek v celorepublikovém časopise Zahrádkář, kde se o nás psalo, a to nejen o moštování.

Předadventní posezení

Ve středu před první adventní nedělí jsme pozvali všechny smržické ženy na „Předadventní posezení u punče“, spojené s výrobou adventních věnců a vánočních dekorací. Přes dvě desítky žen debatovaly, vyráběly a popíjely

speciální punč z našeho moštu, také ochutnaly již vánoční cukroví Aničky Stančíkové a rohlíčky Majky Vlachové. Ten, kdo nemohl punč s alkoholem, dostal teplý mošt,

který také chutnal. A tak všechny přítomné dámy odcházely se svými věnečky, na kterých si už za 4 dny mohly zapálit první svíčku. Některé ženy své dekorace zapůjčily na vánoční výstavu konanou první adventní nedělí na faře, kterou tradičně pořádá Obec Smržice a kulturní komise.

Před koncem roku se nám podařilo v přízemí areálu, ve společenské místnosti, vyměnit staré obložení na stěnách, které bylo z umakartu, za dřevěné. Obložení provedl Josef Vaca. Také jsme ještě nechali udělat firmou Hrabal nové podlahy ve společenské místnosti a kuchyni. To vše, také renovaci parket na začátku roku, bychom bez dotace z obce nemohli zrealizovat. Poděkování patří Zastupitelstvu obce Smržice.

Vážení spoluobčané, dovoluji Vám všem, jménem výboru zahrádkářů, popřála krásné vánoční dny, plné příjemných chvil a porozumění se svými blízkými a přáteli. Co nešťastnější vstup do nového roku 2016, dobré zdraví, hodně štěstí a lásky, všechny pohodové dny, s pocitem, že je krásné žít.

Jaroslava Smičková
jednatelka ZO ČZS Smržice

Myslivecký spolek Smržice

Letošní rok přinesl z důvodu změny Občanského zákoníku povinnost přejmenovat občanská sdružení působící v České republice na spolky. Přeměna na spolek je administrativně i organizačně náročná. Mimo jiné bylo potřeba v souladu s novým Občanským zákoníkem připravit a předložit členské základně ke schválení nové stanovy, podle kterých se bude dále řídit náš spolkový život. Dále je nedílnou součástí této přeměny volba výboru nově vznikajícího spolku. Informuji tímto veřejnost, že nový výbor Mysliveckého spolku Smržice zůstal v původním složení. Stanovy, zápisy o hlasování a další dokumenty včetně žádosti o vklad byly poté zaslány Rejstříkovému soudu v Brně. O veškeré náležitosti spojené s touto transformací se postaral náš předseda pan Martin Vrtal. Jménem členů Mysliveckého spolku Smržice panu Vrtalovi velmi děkuji za jeho obětavou práci.

V listopadu se konal náš první letošní hon na drobnou zvěř. Zájců i bažantů jsme v naší honitbě viděli dostatek, takže se naše snaha o zajištění vody v napáječkách v horkých letních dnech zúročila a kmenové stavy drobné zvěře, které jsou stanoveny pro naši honitbu, byly zachovány pro další reprodukci. Součástí mysliveckých tradic je i konání takzvané poslední leče, tedy společného večerního posezení s mysliveckou zábavou. Letošní poslední leč byla zpestřena nejen tradiční bohatou tombolou, ale především pasováním slečny Adély Korcové na Myslivce. Pasování se osobně ujal předseda našeho mysliveckého spolku pan Martin Vrtal, kterému dle dávného zvyku našich předků slíbila slečna Korcová především úctu ke zvěři a dodržování mysliveckých tradic a zvyklostí. Další příjemnou kratochvílí, která zpestřila večerní přátelské posezení, bylo pasování krále honu pana Luboše Malínka, nejlepšího psovoda pana Marka Procházku a nejlepšího honce pana Oldřicha Dospivu. Všem jmenovaným gratuluji a přeji mnoho dalších úspěchů v jejich mysliveckém životě.

Vážení spoluobčané, přeji Vám jménem svým i jménem členů Mysliveckého spolku Smržice hezké Vánoce a hodně zdraví a štěstí v nadcházejícím roce 2016.

Miroslav Herman
jednatel MS Smržice

Smržické firmy uspěly v soutěži Exportní cena DHL UniCredit 2015

Jedna ze základních ekonomických pouček říká, že středně velké firmy jsou motorem ekonomiky každého státu. A středně velké firmy s významným exportem mají hodnotu zlata. Před lety byla založena soutěž Exportní cena DHL UniCredit. Soutěž založila logistická společnost DHL Express CZ, aby motivovala vývozce ve snaze dobývat zahraniční trhy a získávat nová odbytíště pro své produkty. Generálním partnerem je UniCredit Bank. Záštitu převzala agentura CzechTrade a patronát Ministerstvo průmyslu a obchodu.

V zakládající listině této soutěže je uvedeno: Soutěž EXPORTNÍ CENA DHL UNICREDIT byla založená a organizovaná společností DHL Express, Czech Republic a uděluje prestižní ocenění malým a středně velkým společnostem v České republice a tím poukazuje na význam, který tyto společnosti mají pro českou ekonomiku. Záštitu soutěži poskytuje vládní agentura na podporu exportu CzechTrade, podřízená Ministerstvu průmyslu a obchodu České Republiky. Mezi hodnotící kritéria patří především exportní výkonnost společností, jeho stabilita a růst exportu a počet exportních zemí. V letošním, již 18. ročníku této prestižní soutěže Exportní cena DHL UniCredit bylo v kategorii „Středně velká společnost“ celkem 62 finalistů. Obec Smržice dosáhla v tomto ročníku zajímavé pozice. Z celkového počtu 62 finalistů z celé České republiky byly hned dvě smržické: SEMO a.s. a LASKI s. r. o.

Společnost SEMO a. s., která se v letošním ročníku dostala mezi finalisty již počtvrté v řadě, exportuje osivo zelenin, především osivo paprik, okurek, zahradního hrachu, kořenové petržele, mrkve, salátu a ředkviček.

V roce 2014, který byl hodnocen byl podíl exportu společnosti SEMO a. s. 38% a celkem bylo exportováno do 48 zemí. Mezi nejvýznamnější exportní země patří Slovensko, Polsko, Maďarsko, Bělorusko, Ukrajina, Moldávie a Rumunsko. Dalšími významnými zeměmi jsou v Evropě Anglie, Bulharsko, Estonsko, Holandsko, Itálie, Litva, Lotyšsko, Německo, Rakousko, Portugalsko, Rusko a Srbsko. Osivo ze Smrčic však míří již delší dobu i mimo Evropu. Z mimo evropských zemí jsou nejvýznamnější země Gruzie, Jižní Korea, Indie, Jemen Jordánsko, Pakistán a USA.

Ing. Jan Prášil
ředitel firmy SEMO a. s. Smrčice

Společnost LASKI s. r. o. v roce 2015 exportovala svoje výrobky do 46 zemí celého světa. Export na celkovém obratu tvoří v průměru více jak 92 % z celkové výroby firmy. Nejvíce výrobků je určeno pro anglický trh, export na tento trh představuje 33 % z celkového exportu firmy, do Německa je tento podíl 12 %, pro Polsko 11 %. Významný export pro firmu představuje vývoz do USA, podíl je 6,5 % z celkového exportu, ale na tomto trhu je soustředěna převážná část konkurence firmy. Nejdále firma exportuje na Nový Zéland, Austrálii a Chile, nejzajímavější je export na Island.

Export narostl v roce 2015 o 9 % oproti roku 2014. V roce 2015 se podařilo firmě prodat zajímavé množství především štěpkovačů na tuzemský trh, a tím také produkce pro tuzemsko v roce 2015 výrazně vzrostla.

Mimo umístění ve finále soutěže „Exportní cenu DHL UniCredit“ se firma Laski s. r. o. Smržice v roce 2015 umístila též ve finále soutěže o titul „Firma roku Olomouckého kraje“.

Kristýna Klíčová

Rozloučení

(slovo šéfredaktora)

Milí čtenáři Smržického zpravodaje. Po čtyři roky jsem vždy čtyřikrát do roka strávil spoustu hodin přípravou, úpravami a sestavováním příspěvků našeho čtvrtletníku. V průběhu té doby se podařilo úroveň tohoto časopisu výrazně zlepšit. Bylo to nejen díky finanční podpoře obecního úřadu, která umožnila změnit černobílé fotky na barevné, ale svoji roli sehrálo též neustálé zlepšování kvality dodaných příspěvků. Jen málokdo si však při jejich čtení uvědomí, kolik práce zabere zpracování dodaných textů v kombinaci s obrázky v amatérských technických podmínkách, které mám k dispozici. Byla to práce radostná, ale časově velice náročná. Nezbyval mi prostor na jiné aktivity a bylo jen otázkou času, kdy také mé tělo, zvyklé na neustálý aktivní pohyb, začne po dlouhém vysedávání u počítače protestovat.

Po čtyřech letech jsem se tedy rozhodl na pozici řídícího redaktora Smržického zpravodaje rezignovat. Po loňském zakončení mého natáčení videokroniky je to sice už druhá obecní aktivita, kterou opouštím, ale den má pořád jen 24 hodin a zdraví má člověk jen jedno. Redakční rada si do svého čela určitě najde někoho nového a méně vytíženého. Pokud by však byl ze strany vedení obce zájem, rád poskytnu své zkušenosti s výrobou Smržického zpravodaje v časově méně náročné pozici řadového člena redakční rady.

Také hodlám i nadále pokračovat ve svých činnostech pro obec, jako je pořizování fotografií z obecních akcí a jejich ukládání do fotoalba smržických webových stránek. Vzhledem k tomu, že mám za 20 let natáčení videokroniky spoustu záznamů z dřívější doby, budu též po dohodě s vedením obce zpracovávat vždy jednou za rok videokroniku „Smržice před dvaceti roky“. Na její první díl, sestavený z archivních záběrů roku 1994, vás srdečně zvu v pátek 26. února 2016. Pokud si uděláte čas a přijдете do smržického kina v kulturním domě, máte se opravdu na co těšit. Uvidíte sami sebe, když vám bylo o dvacet let méně. Rovněž budete mít možnost připomenout si vaše děti, které už dávno dětmi nejsou a také některé z našich spoluobčanů, kteří už bohužel nejsou mezi námi.

Přeji vám hezké prožití vánočních svátků a do novém roku 2016 kromě zdraví také šikovného šéfredaktora, který pro vás bude Smržický zpravodaj zpracovávat tak, aby vám stálo za to si jej nejen přečíst, ale i založit.

Zdeněk Balcařík

V posledních měsících roku se ještě před příchodem zimy dokončovaly některé nutné opravy místních komunikací.

Nový asfaltový povrch dostala přístupová cesta a vjezdy k osmi rodinným domům na konci ulice Mlýnská.

V pátek 27. listopadu v celé obci poprvé zazářilo vánoční osvětlení a občané se šli k tradičnímu rozsvícení vánočního stromu.

Děti zazpívaly ty neznámější vánoční koledy, místostarosta obce Ing. Jiří Příkryl všem popřál hezký advent a za chvíli se strom rozzářil.

Op první adventní neděli 29. listopadu uspořádala obec ve všech prostorách historické budovy smržické fary svoji tradiční Vánoční výstavu.

Přehlídku slaměných a keramických ozdob, svícnů, věnců a výrobků od dětí základní školy mohl každý zakončit štamprlí skvělé slivovice.

SMRŽICKÝ z p r a v o d a j

Vydává Obec Smržice

Adresa:

Obecní úřad Smržice, J. Krézy 40, 798 17 Smržice
Tel.: 582 381 127, E-mail: starostka@smrzice.cz
Vychází čtvrtletně v nákladu 600 výtisků

Redakční rada ve složení:

Zdeněk Balcařík (řídící redaktor), Ing. Hana Lebedová,
MUDr. Petra Melicherová, Radka Odvářková,
Doc. Ing. Eva Křístková, Ph.D.
Redakční rada si vyhrazuje právo upravovat příspěvky
Publikace neprošla jazykovou úpravou

Fotografie zpracoval:

Zdeněk Balcařík

Tisk a grafická úprava:

Tiskárna JOLA, v.o.s. Kostelec na Hané

Smržický zpravodaj je zapsán do evidence periodického tisku
ev. číslo MK ČR E 21275